

STUDENTUL DIN PLIC

Courage – The Cowardly Dog. Animație postmodernistă.

Patrocle (Andrei DUMITRU):

A chronicle of the American cartoon “Courage – the Cowardly Dog”. The author describes the main characters of the series, their meanings, proves the postmodern and supra-realistic nature of the cartoon. The predilection for black humour is doubled by the cultural and intellectual references, which gives the cartoon a satirical aspect.

„Întrerupem acest program pentru a vă prezenta spectacolul „Curaj - Cățelul cel Fricos”, avându-l protagonist chiar pe Curaj, „cățelul cel fricos”. Abandonat ca pui, a fost găsit de Muriel, care locuiește în mijlocul Pustietății cu soțul ei, Eustace Bagge. Dar lucruri înfricoșătoare se întâmplă în Pustietate. Este sarcina lui Curaj să își salveze noul său cămin.”

Cu acest mesaj generic începe fiecare episod din seria „Curaj – Cățelul cel Fricos”, un desen animat suprarealist, totodată comedie și horror, dar și cu multe referințe culturale și intelectuale. În mai toate episoadele, acțiunea se petrece în incinta gospodăriei familiei Bagge, o familie de fermieri bătrâni, scoțieni la origine, care locuiesc chiar în mijlocul pustiei. Însă nu este vorba de un pustiu oarecare, ci de Pustiul (Nowhere) din Kansas (aluzie la Vrăjitorul din Oz), un loc sortit întâmplării celor mai bizare și înfricoșătoare evenimente. Putem asocia această spațiu pustiu, acest „nicăieri”, cu singurătatea existențială în care se complăce individul de secol XXI, sortit alienării.

Concentrându-ne atenția asupra personajului central, observăm oximoronul din titlul animației, anume „Curaj cel fricos”. Curaj, un câine caraghios de culoare roz și „speriat de bombe” întruchiează așadar destinul paradoxal al individului vulnerabil, debil și înspăimântat de universul din jur, care reușește mereu să izbândească, să depășească obstacolele ce i le întinde soarta. Curaj este un erou fericit. Capacitatea sa de a sfida legile fizice ale naturii, metamorfozându-se în obiecte la nevoie, permite

apariția prezențelor „deus ex machina”, pe care creatorii serialului le utilizează, tocmai pentru a sublinia libertatea de imaginație a naturii umane și a transmite mesajul că nimic nu e imposibil într-o lume în care binele trebuie să învingă răul.

O altă contradicție se regăsește între felul de a fi a celor doi fermieri. Muriel exprimă bunătatea, iubirea, generozitatea, „agape”-le matern, în timp ce Eustace sugerează egoismul, intoleranța, ignoranța și răutatea. Morocânos ca întotdeauna, bătrânul fermier speculează orice prilej pentru a-l chinui pe Curaj, care stă în calea primirii atenției totale de la Muriel. Apelativul pe care îl folosește Eustace pentru Curaj, anume „stupid dog”, devine așadar un leit-motiv sau una din lozincile serialului.

Bineînțeles că eroul nostru nu reușește întotdeauna să depășească momentele dificile de unul singur. Ca în multe basme populare, apar personaje ajutoare. Calculatorul din pod sau mediumul Shirley, un câine chihuahua îmbrăcat ca o țigancă ghicitoare, reprezintă două exemple în acest sens. Calculatorul deține personalitatea unui snob englez, care își oferă serviciile informative cu mult sarcasm și ironie, în timp ce Shirley cântă la saxofon pentru a iniția vrăji și a face incantații.

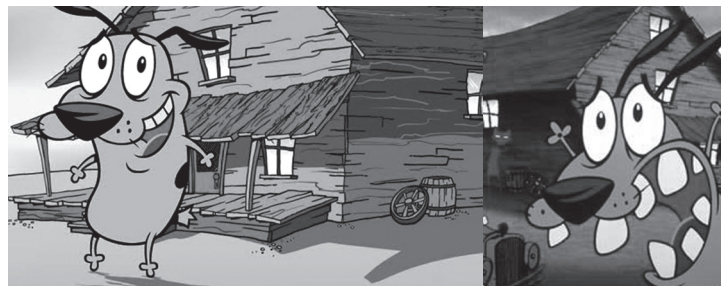

Nici personajele negative nu sunt mai prejos în materie de straniu, sinistru sau grotesc.

Fred, un frizer obsedat de a tunde oameni se exprimă asemeni unui retor ce recită un poem, pronunțând cu regularitate în discursul său, adesea în mod conclusiv, un automatism verbal, anume cuvântul „naughty”. Un zeu-gâscan, costumat ca Zeus din Olimp, se coboară din ceruri pentru a-și exprima iubirea față de Muriel, în stil shakespearian. LeQuack, o rață escroc cu accent franțuzesc și cu mustață, urmărește să tragă pe sfoară, speculând încrederea soților Bagge. Marele Fusilli (aluzie totodată la iluzionistul Houdini și regizorul de film Fellini) este un aligator iluzionist devotat spectacolelor de varietăți (vaudeville), care transformă spectatorii în marionete, pentru a nu-i părăsi spectacolele. Omul de Zăpadă, ultimul din specia sa, se retrage în Pustietate, datorită încălzirii globale, cu intenția de a reface aici „Polul Vestic”. Însă Curaj va reuși să coase (la propriu) gaura din stratul de ozon, umând ca Omul de Zăpadă să se întoarcă înapoi de unde a venit.

Coloana sonoră sau muzica de fundal a desenului animat se revendică de la celebre piese de muzică clasică. Cavalcada Walkiriilor a lui Wagner, Zborul Bondarului a lui Rimsky-Korsakov, Simfonia a 40-a a lui Mozart și multe altele oferă o ambianță sonoră deosebită pentru un spectacol vizual, ce capătă un puternic caracter liric.

Spectatorul ce își poate imagina un șarpe gigantic cu un singur ochi interpretând Habanera din opera Carmen a lui Bizet, va putea să înțeleagă universul bizar al lui Courage: o lume în care miticul se îngână cu liricul, umorul se completează cu grotescul, stereotipul și clișeul sunt construcții sine qua non, iar cultul pentru absurd este permis.

Republika Pra(g)matia

Dan NICU

A political pamphlet that describes the time spent by a businessman from New York in a little-known eastern European country. The country's inhabitants are proud of a certain national quality, one that makes them special: the pragmatism. Due to this quality, they can consider themselves the most happy people in the whole world. They don't waste their energy on pointless attempts to surpass their own condition and to step forward. On the contrary, they experience a great joy when they succeed on staying on the same level of development inherited from their ancestors. The pragmatics hate especially those who call themselves "Authentic" and wish to reunite with the neighbouring country, Authenticia. Instead, they adore all the inhabitants of the Velikiimogucii Empire and speak the velikiimogucii better than their own language, which they call "destat". The American businessman meets the leader of the eastern European country...

1
John Manson era un prosper om de afaceri new-yorkez. La cei 38 de ani ai săi, se putea considera un privilegiat al soartei. Reușise să pună pe picioare un adevărat imperiu financiar. Compania sa devenise unul dintre principalii jucători la bursa de pe Wall-Street, iar majoritatea concurenților se străduiau să-i ghicească "sursele" norocului aparent inepuizabil. Nimeni dintre ei, însă, nu reușise. Norocul lui John Manson se explica prin extraordinara lui putere de muncă. Îi plăcea mult să muncească. Dar tot pe atât de mult îi plăcea să se și distreze. Încercase deja toate tipurile de distracții, și mai tradiționale și mai deocheate, pe care le putea experimenta un om până la vârsta sa. Călătorise mult. De câteva luni, însă, conștiința faptului că mai e ceva de văzut, mai e un loc în care n-a fost și un lucru pe care nu l-a făcut, dispăruse. Pur și simplu, nu-i venea nimic în minte. John își aruncă ochii la fereastra gigantică a biroului său, pe care se vedeau zgârie-norii apropiati. Afară începu să cadă o ploaie mărunță, moment în care întreprinzătorul apăsă pe butonul roșu de pe birou. Se auzi o voce feminină: "Da, domnule Manson". "Stacy, găsește-mi... cel mai bun agent turistic din orașul asta. Și spune-i să vină aici". "Desigur, domnule Manson." răspunse prompt credincioasa lui secretară.

Peste o oră, ușa biroului lui Manson se deschise, și de după ea își făcu apariția un bărbat mic de statură, smolit, cu nas încovoiat și ochi ageri. Avea un început de burtă și zâmbea larg. Manson găsi ceva neobișnuit în acest... agent turistic. I se păru că seamănă mai curând cu un negustor din vreun oraș arab. Dar... fie.

- Dle Manson, mă numesc Homer Sorrow și vă voi face o propunere pe care cu siguranță nu o veți putea refuza!

Prosperul om de afaceri deveni intrigat de semeția agentului turistic cu față de terorist și spuse:

- Trebuie să vă previn, domnule Sorrow, că am cam vizitat tot ce era de vizitat pe planeta asta.

Ochii "arabului" sclipiră. El se apropie de John și aproape strigă:

- Nu, dle Manson, vă înșelați amarnic! Aveți nevoie de o doză de pragmatism, trebuie să mergeți în Republika Pra(g)matia!

- Cum ai zis? Pragmatia?

- Nu, domnule, P r a (g) m a t i a! Republika Pra(g)matia! Patria pragmatismului mondial!

- Hm, și... cam pe unde vine asta?

- Cam prin Europa centrală, din punct de vedere geografic, și Europa de extrem-orient din punct de vedere politic. Au o istorie interesantă... să vedeți, extraordinarele lor realizări, pragmatismul lor nemaipomenit! Doar sunteți om de afaceri, apreciați pragmatismul, nu?...

- Păi... hm, da... dar, vedeți... că... – mormăi Manson, începând să se bâlbâie. Sorrow atâta aștepta. Dându-și seama că începe să-l prindă în mreje pe afacerist, și-a intensificat atacul informațional. A transpirat vreo patruzeci de minute tot explicând avantajele și plăcerile unui sejur în țara pragmaticilor est-europeni. Într-un final,

Manson spuse:

- Dle Sorrow, vă mulțumesc mult pentru vizită! Cu siguranță, mi-ați trezit interesul pentru țara despre care ați vorbit. Probabil, vă voi contacta zilele viitoare.

De fapt, Manson își dădea seama că momentan nu are o dorință mai mare decât cea de a vizita Republika Pra(g)matia, dar era un om de afaceri serios, nu? Nu putea sub nicio formă admite să pară dominat. De aceea, îl expedie pe agentul turistic coborât parcă din cele "O mie și una de nopți" destul de rapid, în stilul său caracteristic. Peste numai patru ore, însă, vorbea de zor la telefon cu acesta, punând la punct detaliile călătoriei. Avea să pornească încă din acea noapte.

Se săturase de New York.

2

Republika Pra(g)matia (CIA World Factbook):

Capitala: Pragmaton

Teritoriul: Puțin mai mare decât statul Maryland. Și-a schimbat denumirea din Pragmatia în Pra(g)matia în urma acțiunilor vecinului din vest, care nu-i recunoștea statalitatea, amenințându-i teritoriile. Numele locuitorilor și tradițiile acestora au rămas să se numească... Pragmatice.

Populație: 1200000 oameni pe teritoriul țării, un număr necunoscut se află în Europa, America, Asia și Africa, propovăduind religia pragmatismului. (De aici a provenit zicala: Pragmaticul e peste tot, ca și Coca-Cola)

Limbi vorbite: În urmă cu 3 ani s-a ținut ultimul referendum cu privire la denumirea limbii majorității populației. Cu vot aproape unanim s-a adoptat denumirea: DESTAT (abreviere de la: Dorința Eradicării Spiritului Teritorial Autonomist al Trădătorilor). În calitate de limbă de comunicare interpragmatică este acceptat dialectul "velikiimogucii". Statul asigură condiții egale de funcționare pentru limbile "destat" și "velikiimogucii", pentru ca pragmaticii din minoritatea vorbitoare de velikiimogucii să nu se supere, punându-se astfel în pericol principiile pragmatismului, fixate în Constituție.

Componență etnică: În conformitate cu Recensământul Pragmatic: 76% Pragmatici, 2% Autentici, 22 la sută Pragmatico-veliko-derjavnici în diferite concentrații.

Economie: Din rațiuni pragmatice, țara a dezvoltat în mod prioritar câteva ramuri economice: producerea poșircii, a cioclejiilor de păpușoi, a cărnii și ouălor neomologate, a portbagajelor încăpătoare pentru stocare țigări, a articolelor potrivite pentru trecut vama. Pragmaticii fac eforturi de a reorienta comercializarea de poșircă spre piața Uniunii Europene, după ce jumătate din populația Imperiului VelikiiMogucii a fost nevoită să îndure timp de patru ore priveliștea feței lui Ghenadii Onișenco în prime-time la Pervii Kanal, în urma acestei prelucrări psihologice cetățenii imperiali lăsându-se de băut poșirca pragmatică. De asemenea, în țară se practică pe larg una dintre cele mai inovatoare și pragmatice ramuri economice: Raider-ul. Guvernul pragmatic estimează că datorită acestei noi ramuri economice, către anul 2100 Republika Pra(g)matia va deveni un imperiu mondial.

Religii: Mitropolia Pragmatonului și a întregii Pra(g)matii – cult monoteist esoteric, care combină elemente ale religiei ancestrale a pragmaticilor, scosul ochilor la frați, cu Noul Legământ Pragmatic, adus poporului de către Mitropolitul Vovan I. Religia pragmatică este propovăduită peste tot în lume, mai ales în Europa de sud și de sud-vest și în Imperiul VelikiiMogucii (cu care, de altfel, are misterioase afinități, care încă nu au fost cercetate în totalitate de către istoricii religiilor), de un număr necunoscut, dar foarte mare, de misionari pragmatici.

Mitropolia Autentică a Adevăratului Plai Strămoșesc, religie minoritară a aceluia dintre locuitorii țării care nu au vrut să accepte, sub presiune, Noul Legământ Pragmatic, și și-au păstrat vechile obiceiuri intacte, inclusiv scosul ochilor la frați, tradiție pe care o înfăptuiesc ori de câte ori au ocazia. Conștientizează cu toții faptul că și-au păstrat mai bine esența și cultura străveche decât aceia dintre frații lor care se intitulează "pragmatici", însă, deoarece își scot ochii în permanență, nu le mai rămâne timp să-și

recapete pozițiile pierdute. Majoritatea lor, însă, sunt mulțumiți de actuala situație. Este cunoscută situația când unul dintre liderii marcanți ai Autenticilor i-a scos ochii cu o plăcere sadică altuia, urlându-i la ureche: “Dacă nu m-ai lăsat să fac eu Unirea, n-o să o faci nici tu de-acum încolo!”

....John Manson nu apucă să termine de citit datele generale despre republica pragmatică, deoarece avionul său tocmai urma să aterizeze pe aeroportul din Pragmaton. Se opri la forma de guvernare. “Las-că văd cu ochii mei ce fel de conducere au”, își spuse omul de afaceri. Ceea ce citise deja îl intrigase și mai mult. I se părea ciudat că nu auzise niciodată de religia pragmatică, chiar dacă știa acum că misionarii ei mișunau pe tot globul pământesc.

.... Pe drum de la aeroport spre hotelul din centrul orașului, tot azartul îi pieri. Orașul nu era urât, ba din contra... avea bulevarde largi, multe clădiri în construcție. Dar era... doar unul din multele orașe pe care le văzuse Manson în viața lui. Se simți amăgit și-și dădu seama că agentul de turism îl duse de nas ca pe ultimul linge-blide....

....Nici după o zi întreagă de stat în Pragmaton, un oraș foarte verde, după cum îl asigurase personalul hotelului, care vorbea o engleză stâlcită cu accent velikiimogucii, impresia nu i se schimbă. Dar... în seara celei de-a doua zile, pe când stătea liniștit la terasa din fața hotelului și încerca cea mai bună dintre berile locale, “Pragmaton Aurie”, de el se apropiară doi bărbați îmbrăcați la patru ace, care i se recomandară.

- Venim din partea Puternicului nostru. Vestea cu privire la sosirea dumneavoastră în glorioasa noastră țară suverană și independentă a făcut înconjurul orașului, iar numele dumneavoastră este pe buzele tuturor patrioților pragmatici. Vă rugăm să veniți cu noi pentru a vă întâlni cu Puternicul țării, el vă așteaptă deja la reședința lui.

Fără să vrea, Manson își aminti de misionarismul pragmaticilor și încercă să se opună, pentru că era un catolic devotat și nu dorea să se convertească, dar după jumătate de oră de insistențe ale celor doi tineri îmbrăcați la patru ace, se conformă. După un drum de 10 minute cu mașina cu numere speciale TIGARETA 01, cei trei ajunseră la luxoasa reședință a celui pe care tinerii l-au supranumit Puternicul. “Probabil, asta o fi fiind denumirea locală a funcției prezidențiale. De ce dracu n-am citit și forma de guvernare?” se întreba în gând Manson.

Odată introdus în reședință, începu să colinde coridoarele întortocheate, flancat de cei doi tineri pragmatici. După câteva minute bune de mers pe jos și urcat scări, Manson și însoțitorii lui descinseră într-o sală lungă, cu puțină mobilă și mult spațiu liber.

- Veți aștepta maxim un minut. – îi comunică unul dintre tineri, după care amândoi plecară pe altă ușă.

Manson își reculese gândurile, procedea pe care îl aplica întotdeauna înaintea întâlnirilor cu șefii de stat. Nu dase greș niciodată. Își atinsese întotdeauna obiectivele. Zâmbi. Era un om de succes, și știa asta. Nu va da greș nici acum. Auzind un zgomot în spatele său, se întoarse....

...ca să descopere în cadrul ușii mari din fundul sălii o arătare gigantică. Cu picioare, labe, aripi strânse la spate. Un dragon. Colac peste pupăză, dragonul mai avea și două capete ca de varan, care se tot fixau cu privirea unul pe altul, de ziceai că în secunda următoare se vor lovi.

- Ne mâncăm între noi, dar suntem obligați să stăm pe același trunchi, pentru binele cetățenilor Republicii Pra(g)matia! spuse primul cap, de o culoare pronunțat mai verde decât celălalt.

- Dragii mei, haideți totuși să ne calmăm și să discutăm problema în conformitate cu înțelegerile anterioare, răspunse cu o ură ascunsă, dar totuși sesizabilă al doilea cap, care se uita mai mereu spre est.

Manson simți că-l ia cu friguri și cu călduri. Asta era, înnebunise. Nu mai era întreg la minte. Își roti privirile disperat în jur, și încercă să părăsească încăperea. Când descoperi că toate ușile erau închise, se așază pe parchetul scump și își acoperi capul cu mâinile.

- Domnule Manson, urmează să respectăm norma legală în cazul dumneavoastră, spuse din nou capul verde. – Puteți să vă ridicăți, nu vă vom face rău. Suntem interesați de consolidarea relațiilor de afaceri între antreprenorii noștri și cei din SUA. Dumneavoastră sunteți unul dintre cei mai renumiți. E o onoare să vă avem la

Pragmaton, și vă mulțumim că ați acceptat invitația noastră.

- Să vă povestim întâi despre pragmatism – spuse capul orientat spre est. – Vedeți, dragii mei, cu douăzeci de ani în urmă au existat niște bandiți care se numeau și se numesc și acum Autentici.

Ei vroiau să unească țara noastră, fosta Republică Sovietică Socialistă Pragmatică, cu Autenticia, vecinul nostru de la vest.

Noi... de fapt, nu noi, părinții noștri, eu și Verde eram încă mici pe atunci, s-au opus banditismului unionist al acelor ani și au refăcut legăturile cu țara noastră mare, Imperiul VelikiiMogucii.

Dar, pentru că lucrurile nu se mai puteau face pe față, și pentru că timp de opt ani a condus un balaur Roșu și bătrân, fost ministru de interne, care spunea toate lucrurile pe față ca tâmpitu, de și-a atras protestele tinerilor Autentici care i-au dat foc bârlogului, prietenii de la FSB-ul Patriei-Mame au hotărât să-l mătrăzească. Atunci, am venit noi cu o strategie nouă, inteligentă. Despre pragmatism vorbeau și părinții noștri, înainte de venirea la putere a Balaurului Roșu, însă așa, din când în când și cu jumătate de gură. Noi însă, ne-am dat seama că putem profita de invenția părinților noștri politici, și să exprimăm ideea vițelului care sugerează la două vaci într-un format nou, upgraded, mai soft power: PRAGMATISM. Am inventat ideologia pragmatică, am schimbat numele țării în Pra(g)matia, pentru ca Autenticia să nu ne mai deranjeze cu pretențiile ei teritoriale, am răspândit religia pragmatică în întreaga lume.

Totul cu un singur scop: de a menține lucrurile în starea care sunt. Poporul nostru e pragmatic, el nu are nevoie de schimbare. El hrănește în mod pragmatic vaca cu fân secerat pe îmașurile patriei. El conduce în mod pragmatic tractorul, pe ogorul liderului din sat. El merge în mod pragmatic la Istanbul ca să-și vândă un rinichi... trebuie să se facă și el gospodar în sat, nu? Ne reușește să mimăm în mod pragmatic și eficient procesul de integrare europeană, într-un mod mult mai subtil și profitabil decât o făcea Balaurul Roșu... - ...Că tot veni vorba de profit, – interveni capul mai verde – lasă-mă să zic și eu!

Capul orientat spre est îi aruncă celuilalt o privire pătrunzătoare, și cei doi începură să se bombardeze cu flăcări. Când terminară, epuizați, capul mai verde spuse, sleit:

- ...Uite-așa în fiecare zi. Dar, ce să-i faci, exercitarea actului de guvernare presupune sacrificii, și sacrificii mari! Vreau să vă spun că mi-a reușit să învăț de la maeștri! L-am depășit în pragmatism pe Balaurul Incoerent, poate-l știți și dumneavoastră! El a fost cândva reporter, dar apoi s-a dovedit a fi un extraordinar om politic! Sunt mândru că m-a crescut la sânul său! Noi avem nevoie, în Republika Pra(g)matia, de pragmatism pentru ca cetățenii să nu-și pună întrebări în legătură cu trecutul, dar mai ales, cu prezentul lor. Pragmatismul este cea mai bună metodă de a adormi vigilența cetățenilor, de a nu-i supăra nici pe partenerii noștri din Imperiul VelikiiMogucii, pentru prim-ministrul căruia am un mare-mare respect, și chiar am început să-l copiez câte puțin în comportament și discursuri, de a ne menține în grațiile acestora, dar de a le servi mesaje plăcute și celor din Europa. Noi trebuie să fim prieteni cu toți, nu? După cum a spus și Balaurul Roșu: “Republika Pragmatia va fi acolo unde-i vor fi interesele!”. Din moment ce Republica deja devenită Pra(g)matia suntem noi, interesul ei este interesul nostru, iar interesul nostru ne dictează să facem în așa fel ca să ne putem face business în continuare. Eu am făcut bani de tânăr, știu cât îi de greu... – oftă capul verde. – Cetățenii pragmatici sunt pragmatici. Ei sunt pragmatici pentru că ne înțeleg, ne respectă, ne ascultă și ne votează. Eu sunt puternic! - ...Ba eu sunt puternic! – strigă capul orientat spre est.

-Ba eu!

-Ba eu!

Capetele se angajară din nou într-o rundă de ardere reciprocă.

- O să mă jălui la Umbra Marelui Urs! – urlă într-un final capul orientat spre est. – O să-i spun să-și cheme doctorii ca să ne facă operație și să ne separe! Să vedem cum o să te descurci atunci singur, nesuferitul!

- Las'că nu mai ajungi tu degrabă la Marele Urs! – îi răspunse capul mai verde gâfâind. – Tot gâlcevindu-ne, am uitat de invitatul nostru. Domnule Manson, nu v-am spus, până la urmă, de ce vă aflați aici! V-am chemat ca să ieșim afară în fața presei și să ținem o conferință de presă comună. Dă bine pentru imaginea Mea...

- A noastră, zevzecule! A n o a s t r â! Suntem doi acum, ai uitat? Conform Codului de Onoare al Nomenclaturistului Spoit, ești

obligat să împarți totul cu mine! – strigă capul orientat spre est și-i afumă capului mai verde o aripă în creștet.
- Bine, fie... a noastră. – răspuse capul mai verde după ce-și reveni din șoc. – Așadar, domnule Manson? Gândiți-vă bine, dacă vreți să vă mai întoarceți la New York ar fi bine să acceptați. Manson dădu din umeri, tremurând. Era de acord. Vroia să trăiască, până la urmă! Așa că se resemnă și-l urmă pe balaurul cu două capete pe alte coridoare. Pe drum, image-makerii balaurului (“asta-i, probabil, denumirea locală a dragonului” se gândi Manson) organizează un coridor al make-up-ului, astfel încât atunci când ieșiră cu toții în fața presei, alături de John Manson stăteau doi bărbați prezentabili, adevărați lideri pragmatici ai unei țări pragmatice, care era mulțumită de viața ei pragmatică și ne-supărătoare de Imperiul VelikiiMogucii. Cei doi au început să vorbească despre afacerile lui Manson, despre cât de mult se bucură ei că acest mare bussinessman din SUA a binevoit să vină cu investiții substanțiale în economia Republicii Pra(g)matia. Manson simțea, la fel ca înainte, că-i fuge pământul de sub picioare, dar a găsit, totuși, forțe, să mulțumească audienței pentru atenție și să laude pragmatismul și realizările epocale ale acestuia. Peste șase ore avionul său decola de pe aeroportul din Pragmaton. Fusese cea mai palpitantă aventură din viața sa.

Războiul lumilor (fără Tom Cruz)

Cărășălu Arjintiu (Eugen MURAVSCHI)

In this essay, the author speaks about the way each individual regards his state in the reality, by creating his/her “own world”. Also, the discussion is concentrated around the acts of the right or left-winged totalitarian regimes, that used to interfere in each person’s own existence, often by force. The author recommends a resistance to the leveling attempts by protecting and defending of each person’s own opinions, feelings and values.

Domniile voastre or să mă criadî dacă li zic că trăiți în alți lumi dicît mini? În alți lumi dicît vecinii ori niamurili, adică fiecarei în lumia lui. Io știu că poati aț mai auzît asta undiva. Da io mai știu că mult crediț că asta-i așa, vriun fel di „metafori”. Nu-i chiar așa, și sî mă crediț cînd vă spun că fiecarei trăiești în alți lumi. Poati aț auzît dispri relativitati. Sunî tari complicat, da pi mini m-o impresioant chestia asta. Iaca sî vă lămuresc: cînd vă uitaț la un măr, di cari n-a și el, apu, di fapt, nu vedeț măru șela, da măru vostru. Măru îi așelaș, da un daltonic o sî-l vadî în alți culoari, iar un miop o sî-l vadî tot oliaciț altfel. Asta dipindi di ochii voștri, di luninî și di multi alti lucruri. Nișunu din simțurili noastre nu-i „obiectiv”, așa încît prin simplu fapt că videm și auzîm, noi ni făurim o imagini dispri lumi. Și întrucît noi nu putem vide lumea „în realitati”, pintru că realitatea asta „absolută” nu iexistî, apoi noi trăim în imaginea pi cari ni-o formiazî simțurili noastre vai di capu lor și mintia noastră strălușitî. Imaginia asta divini lumia noastră. Fiicari cu imaginea lui, fiicari cu lumia și realitatea lui. Io nu știu cum vă sunî asta, da di și io v-am zîs-o, îi ca sî vă închipuiț: dacă pînî și lucrurili șeli mai simpli li videm diferit, pîi și sî mai grăim di lucrurili mai complicati, adică di gîndurili și sentimentili noastre. Io zic aiși dispri gîndiria așa-zîs „abstractă”, dispri cum înțălejim noi ghinili și rău, și trebu și și nu trebu și lucruri asămănătoare. Din șeli și-am spus mai sus, apu îi clar că aiși diferentîli dintri lumili fiecăruia îs și mai mari. Șei mai mult nu pre sî gîndesc la lucru ista, pintru că pînî la urmă iexistî societatia și regulili ii, cari-s făcuti în așa fel încît întri lumili noastre sî iexisti niști puncti comuni, niști punț di legăturî. Totuș

unii îs conștient di asta și-s construiesc cu bunî-științî lumili lor personali. Aieștia-s poeț ori artiști, filozofi ori poati chiar savanț, și di și nu chiar politișieni. Voi mătîncî amu zîșit „Aha! Iaca am ajiuns și la politici!” Mă rog, sî poati di zîs ș-așă. Problema cu politișii ieștia (nu numa cu dînșii, da mai ales cu dînșii) îi cî îi îs așei cari ajiung la puteri și conduc țări și niamuri. Și-i tari periculos dacă lumia lor îi pre diferit di a șelorlaț. Uniori sî mai întîmplî cî, ori din interesî personali și meschini, ori pintru cî îi chiar cred că lumia lor îi bunî și tari vor s-o „împărtașaci” cu așeilalț, îi înșep și-ș „lărjiasci” lumili. După închipuirili din mintia lor, îi înșep sî construiesc o lumi mari pintru tăț (adicî ori pintru țara lor, ori pintru tăți omeniria, cum o vrut Hitler). Și aiși îi buba! Pintru asta trebu ca fiecarei om sî renunțî la lumia lui, lucru cari îi, sî zic așa, distul di imposibil. Oaminii nișiodatî n-or sî vadî ori sî audî lucrurili iexact la fel, niși vorbî și mai gîndiascî la fel. Așa cî oriși lumi construitî di șiniva pintru altșiniva, mai divremi ori mai tîrzîu chicî. Sî luăm drept iexemplu religili: în cîti ramuri s-o dispărît creștinismu? Ori islamu? Ori sî zîșim di ideoloji polițișii: cîti n-o apărut și nu ș-o amesticat și nu s-o dispărît ori întorlocat? Ș-apoi și sî mai zîșim di cazurili cînd ieli o fost aplicati? Chiar și comunismu: în așelaș UrăSăSă o fost ș-un Ștalin, ș-un Brejnev, ș-un Gorbaciov, și fiicari cu comunismu lui. În așa cazuri, apari întrebarea: da și fac oaminii di rînd? Cum și-ș salvezî îi lumili lor? Sî vă zic drept, îi oricum o sî rămînî fiecarei cu lumia lui. Problema îi cî atunși cînd șiniva îț construiescî altî realitati pisti a ta, apoi ieli sî pot amestica... Aț prăjit filmi cînd savanții amesticî niști AdăNă-uri și ies mutanț, monștri cari îi mănîncî pi tăț? Ap iaca tot un fel di monștri iesî cînd șiniva îș bagî nasu în lumia noastră și vre sî ni faci o piristroicî. Atunși oaminii îs schimonosîț, stricaț la minti și la suflet. Și dacă vă gîndiț la șei cari o trăit în Reihu lu Hitler ori în UrăSăSă, apoi mătîci o sî-nțălejiț dispri și grăiesc io. Cum sî poati rezista în așa cazuri? Io vad două varianti. Prima: înconjiuraț-vă cu un zid, cu un pereti mari di chiatrî, chiar dacă asta însamni izolari. Transformaț-vă mintia într-o cetati și pregătiț-vă di luptî! Ori, a doua. Adușeți-vă aminti tactica pămîntului pîrjolit, cînd strămoșii noștri se retrăjeu, arzînd tăț în urma lor. Ap așa fașiț cu mințili voastri! Prăjiți-li! Adică simplificaț tăț! În loc di cetati- loc gol, o cîmpii... Și nîmi n-o sî aibî și cuceri. Spri iexemplu, comportaț-vă ca un clovn, ca un nebun. Atunși mintia voastră o sî șii ca o mlaștinî, undi nîmi nu sî-ș poati construi lumia lui, pintru că mlaștina înghiți tăț... Șfaturili meli îs utili, chiar dacă amu parcî nu pre mai iesti comunism ori fașism adivărat. În schimb, esti cultura modernî (bani, haini, capitalism, Lady Gaga, Cristiano Ronaldo, Vlad Filat, UE, Harry Potter, ateismu ista cari digrabî o sî sî transformi el sîngur într-o religii, și multi alti lucruri di iestia), așa cî luaț sama! Șfatu meu: nu vă spărieț dacă la un moment dat înțălejiț cî trăiț într-o lumi diferit di tăț șeilalț, nu înșercaț sî o fașiț sî sîmăni cu a lor, da mai ghini bucurați-vă di diferentîli iestia, aveț grijî di dînsîli (apărați-li dacă trebu!) și împărtașiț cu șeilalț și aveț mai interesant în lumia voastră unicî!

coordonator supliment: **NICU Dan**

autori: **NICU Dan, Patrocle (DUMITRU Andrei), Cărășălu Arjintiu (MURAVSCHI Eugen)**

traduceri: **NICU Dan**

design: **DRAGANOVA Diana**

corector: **MITRICIOAEI Silvia**

contact: **dannicu1989@yahoo.com**

Toate materialele aparțin Asociației Oberliht și Ligii Studenților Basarabeni și nu pot fi preluate fără acordul acestora.

Răspunderea pentru materiale revine integral autorilor.

#5 / Revista la PLIC / august 2010 /

literatură, artă, atitudine / <http://plic.oberliht.com>

